

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 19.10.1995
KOM(95) 479 slutlig

95/0253 (ACC)
95/0254 (COD)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING (EG)

om ändring av bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3911/92 av den 9 december 1992

om export av kulturföremål

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av bilagan till rådets direktiv nr 93/7/EEG av den 15 mars 1993

om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium

(framlagt av Kommissionen)

MOTIVERING

I. Inledning**A. Målet med förordningen och direktivet**

I syfte att förverkliga det i artikel 7a i Romfördraget angivna målet om ett område utan inre gränser, där i synnerhet fri rörlighet för varor säkerställs, har gemenskapen vidtagit två komplementär åtgärder på området för kulturföremål, dvs.

Ω rådets förordning (EEG) nr 3911/92 av den 9 december 1992 om export av kulturföremål, samt

Ω direktiv nr 93/7/EEG, av den 15 mars 1993, om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium².

Dessa två instrument syftar till att genom ett kompletterande skydd på gemenskapsnivå utöka det skydd som varje medlemsstat till följd av och inom begränsningarna för artikel 36 i Romfördraget har rätt att införa för att skydda sina nationella skatter. Tillämpningsområdet för detta kompletterande skydd anges gemensamt för de kategorier av kulturföremål som förtecknas i förordningens och direktivets identiska bilagor för att säkerställa ett likadant skydd för ett bestämt kulturföremål oavsett i vilken medlemsstat det befinner sig.

Ω För export av ett kulturföremål som tillhör en av de kategorier som anges i bilagan skall en exportlicens i enlighet med förordningen framläggas, oavsett i vilken medlemsstat föremålet erbjuds till export och oavsett i vilken medlemsstat föremålet har sitt ursprung.

Ω Ett kulturföremål som tillhör en av de kategorier som anges i bilagan (som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium och som av den medlemsstaten klassas som "nationell skatt") skall återlämnas i enlighet med direktivet, oavsett i vilken medlemsstat föremålet återfinns.

1 EGT nr L 395, 31.12.1992, s. 1

2 EGT nr L 74, 27.3.1993, s. 74.

Ett kulturföremål som tillhör en av de kategorier som anges i bilagan bör med andra ord vid export och med hänsyn till att den är av återlämningsbar natur behandlas och skyddas på samma sätt i hela gemenskapen.

B. Problemet med akvareller, pasteller och gouacher

Rådgivande kommittén för kulturföremål som upprättats för att bistå kommissionen vid den allmänna tillämpningen av förordningen (art. 8) och vid granskningen av varje fråga rörande tillämpningen av bilagan till direktivet (art. 17) har konstaterat att den nuvarande bilagans ordalydelse inte säkerställer en sådan lika behandling för akvareller, pasteller och gouacher. Denna olikartade behandling är ett resultat av olikheterna i bilagans olika språkversioner och beror på medlemsstaternas skilda konstnärliga traditioner.

Dessa olikheter anges i detalj i punkt II i bakgrundsredogörelsen.

Då en sådan olikartad behandling strider mot förordningens och direktivets mål och mot medlemsstaternas avsikter, så som de kommit till uttryck i Rådgivande kommittén, bör de ändringar göras i bilagan som är nödvändiga för att säkerställa en lika behandling av akvareller, pasteller och gouacher i förordningens och direktivets mening.

C. Omfattning och tidsplan för denna ändring

I förordningen såväl som i direktivet anges att rådet vart tredje år skall göra en översyn av effektiviteten och det fastställs att rådet vid detta tillfälle, vid behov och på förslag av kommissionen, skall göra de ändringar som är nödvändiga. I förordningen och i direktivet anges att rådet i vilket fall vart tredje år, på förslag av kommissionen, skall göra en översyn av de belopp som anges i bilagan och, i tillämpliga fall, uppdatera dessa belopp.

Dessa båda översyner vart tredje år skall för första gången göras under 1996.

Vad beträffar den svårighet som uppkommit i fråga om akvareller, pasteller och gouacher går det inte att avvakta den översyn som skall ske vart tredje år. Olikheterna mellan de skilda språk-versionerna strider nämligen mot förordningens och direktivets mål och bör därför avlägsnas snarast möjligt.

Detta förslag begränsar sig därför till att föreslå en punktlösning för problemet med akvareller, pasteller och gouacher. Den lösning som antas bör dessutom i möjligaste mån respektera den jämvikt som återspeglas i bilagan så som den 1992 fastställts av rådet.

Varje annan möjlig förbättring av de mekanismer som införts genom förordningen och direktivet eller varje annan ändring av bilagan skall beaktas vid den vart tredje år återkommande översynen.

II. Akvareller, pasteller och gouacher

A. De ifrågavarande kategorierna av kulturföremål

Den ovan angivna rådgivande kommittén för kulturföremål har noterat att det föreligger olikheter mellan medlemsstaterna i fråga om var akvareller, pasteller och gouacher skall klassificeras i den bilaga som är gemensam för både rådets förordning (EEG) nr 3911/92 och rådets direktiv 93/7/EEG. Vissa medlemsstater är av den åsikten att de tillhör kategori 3 eftersom de helt klart är målningar, eller åtminstone inte teckningar, medan andra medlemsstater med en något annorlunda konstnärlig tradition alltid har betraktat dem som teckningar och anser att de endast kan klassificeras i kategori 4. Det ekonomiska gränsvärdet för tavlor och målningar i kategori 3 är 150.000 ecu medan det ekonomiska gränsvärdet för teckningar i kategori 4 endast är 15.000 ecu. Det är därför uppenbart att alla medlemsstater bör behandla likadana konstföremål på samma sätt för att undvika allvarliga snedvridningar.

- Kategori 3 lyder "Målningar som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst", medan
- kategori 4 lyder "Mosaiker som inte tillhör kategorierna 1 och 2 och teckningar som utförts helt för hand på vilket underlag och i vilket material som helst".

Terminologin i bilagan är delvist grundad på den i Kombinerade nomenklaturen.

B. Språklig analys

Det är vid analys uppenbart att nomenklaturens terminologi (nummer 9701) inte ger något stöd i denna fråga. Detta på grund av att samma, definierade, fullständiga uppsättning artiklar beskrivs på tämligen olika sätt i de skilda språkversionerna. Endast i åskådliggörande syfte anges nedan de engelska, franska och tyska versionerna:

- Den engelska lyder "Paintings, drawings and pastels".
- Den franska lyder "Les tableaux (tavlor), les peintures (målningar) ou les dessins (teckningar)".
- Den tyska lyder "Gemälde [målningar] (z.B [t.ex.] Ölgemälde [oljemålningar], Aquarelle [akvareller], Pastelle [pasteller]) und Zeichnungen [teckningar]".

Dessa versioner är uppenbarligen inte jämförbara ord för ord. Detta har inte någon större betydelse vid fastställandet av tullsatser då dessa varor behandlas på samma sätt och den enda distinktion som behöver göras är den mellan "utförts helt för hand" och "övriga".

Enligt den tyska texten skulle akvareller inte klassificeras som teckningar. Vare sig den engelska eller den tyska texten skulle tillåta pasteller att klassificeras som teckningar. För engelsmännen utgör dessa en klass för sig och för tyskarna utgör de "målningar".

Bilagan till denna förordning återspeglar vare sig i sin engelska eller sin tyska version Kombinerade nomenklaturen eftersom de båda talar om "Pictures and Paintings" (Bilder und Gemälde) [Tavlor och målningar] i kategori 3 och "Drawings" (Zeichnungen) [teckningar] i kategori 4. Obs.: detta är antagligen en felaktighet som eventuellt beror på att en fransk originaltext översatts direkt utan en föregående kontroll av den motsvarighet som redan använts i Kombinerade nomenklaturen. Detta påverkar dock inte situationen i någon väsentlig grad.

C. Liksom mellan kategorier

Eftersom ordet "Pictures/Tableaux/Bilder" täcker både målningar och teckningar måste tendensen bli att påstå att allt som inte är en "drawing/dessin/Zeichnung" i kategori 4 tillhör kategori 3. Vad är då en teckning? Det tycks föreligga minst två klara och sinsemellan oförenliga meningsinriktningar.

Många anser att arbeten som utförts med vattenfärg, gouache (affischfärg) och pasteller (färgkritor) är teckningar. I detta fall skulle gränsvärdet 15.000 ecu vara tillämpligt. Denna åsikt tycks vara dominerande i åtminstone Frankrike, Belgien, Grekland och Nederländerna. Detta beror kanske på arten av det material som används snarare än på tekniken. Med alla dessa pigmentämnen försvinner det bindande eller bärande materialet då det evaporerar och i huvudsak lämnar ett torrt pulver, liksom i arbeten utförda med bläck, blyerts, kol eller krita - de material som huvudsakligen används i en ritning i egentlig mening. En ordbok är faktiskt försiktig nog att påpeka att "traditionsenligt kallas akvareller och gouacher för ritningar".

Denna försiktiga fras beror på att den andra meningsinriktningen snarare tycks ha den inställningen att distinktionen mera utgörs av själva appliceringstekniken. De grundläggande dragen i en teckning består av linjer och "dragna" ytor. En målning kännetecknas av färgläggning (även om denna är svart eller vit) av hela, eller nästan hela ytan med lager av färg. På gränslinjen mellan dessa båda kan pasteller (och färgkritor?) återfinnas, där resultatet utgörs av en yta som helt täcks av behandlingen och som därför på visst sätt liknar en målning. Detta är kanske orsaken till att pasteller i den engelska nomenklaturen anges separat, då de varken

är teckningar eller målningar och den tyska versionen klart anger att pasteller är målningar. För denna meningsinriktning utgör därför akvareller och gouacher (och eventuellt pasteller) målningar och omfattas därför av gränsvärdet 150.000 ecu. Denna meningsinriktning är särskilt förhärskande i Förenade kungariket, Irland och Tyskland.

Slutsatserna av denna kortfattade situationsskiss är att vi antagligen aldrig kan komma fram till en för alla experter godtagbar "logisk" definition av en teckning såsom inbegripande eller uteslutande akvareller, pasteller och gouacher och som kommer att tillfredsställa alla meningsinriktningar.

D. Slutsats

Den grundläggande skillnaden i de olika medlemsstaternas behandling av akvareller, gouacher och pasteller, beroende på av konstnärliga skäl skilda men lika godtagbara tolkningar av texten, måste åtgärdas före den första 3-årsrapporten (se punkt C ovan).

Det är kommissionens åsikt att efter endast två års användning tiden inte är mogen för en granskning av de ekonomiska gränsvärdena i allmänhet och eventuella förslag till ändring av ett eller flera av dem eller till införande av en ny kategori i sig inte är önskvärda. I föreliggande fall finns dock inget alternativ. Den gjorda ändringen bör därför noga begränsas till det som är strikt nödvändigt för att lösa det akuta problemet.

Vid beslutet om i vilken kategori akvareller, gouacher och pasteller bör klassificeras bör emellertid hänsyn tas till de praktiska effekter detta medför. Det har för kommissionen påpekats att det är ovanligt att akvareller, gouacher och pasteller når samma prisnivå vid auktioner som olje- och temperamålningar (vi får inte glömma att det är fråga om målningar som är minst 50 år gamla). I allmänhet tycks priserna för dem ligga på ungefär samma nivå som priserna för teckningar men tenderar att vara högre. Om de liksom målningar skulle hänföras till kategori 3 skulle effekten bli att det praktiskt taget inte för någon skulle behövas en gemenskapslicens för export. Det kan därför i första hand synas bättre att klassificera dem i kategori 4 och behandla dem som teckningar, men detta skulle inte vara godtagbart för vissa medlemsstater på grund av den administrativa börda som det innebär att utfärda många fler licenser än för närvarande för artiklar som i deras tycke aldrig kan ha av någon större kulturell betydelse.

Lösningen måste därför vara att skapa en ny, separat kategori för just akvareller, gouacher och pasteller och ge det ett lämpligt gränsvärde. Det är uppenbart att ju högre gränsvärdet sätts desto svårare kommer det att bli att nå en överenskommelse mellan medlemsstaterna och ju lägre gränsvärdet sätts desto mer administrativt arbete kommer det att medföra för utfärdande av licenser för arbeten som egentligen inte är av någon större konstnärlig betydelse. Efter överläggningar med medlemsstaterna inom Rådgivande kommittén är det för kommissionen uppenbart att det nya gränsvärdet bör sättas till en nivå mellan 15.000 och 150.000 ecu för att det, om än med tvekan och som en kompromisslösning, skall kunna godtas av dem. Med beaktande av detta föreslår kommissionen ett gränsvärde om 30.000 ecu för den nya kategorin.

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING (EG)

om ändring av bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3911/92 av den 9 december 1992

om export av kulturföremål

95/0253 (ACC)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 113 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande²,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³, och

med beaktande av följande:

Enligt skilda konstnärliga traditioner inom gemenskapen anses akvareller, gouacher och pasteller omväxlande utgöra antingen målningar eller teckningar. Kategori 4 i bilagan till rådets förordning 3911/92 om export av kulturföremål⁴ omfattar teckningar som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst, och kategori 3 omfattar tavlor och målningar som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst. De ekonomiska gränsvärden som gäller för dessa båda kategorier är olika. Detta kan medföra grava skillnader i behandlingen av akvareller, gouacher och pasteller inom den enda inre marknaden beroende på i vilken medlemsstat de befinner sig. Det är nödvändigt att för tillämpningen av denna förordning besluta om i vilken kategori de skall klassificeras i syfte att säkerställa att samma ekonomiska gränsvärden tillämpas inom hela gemenskapen.

1 EGT nr C, ... 1995, s. ...
2 EGT nr C, ... 1995, s. ...
3 EGT nr C, ... 1995, s. ...
4 EGT nr L 395, 31.12.1992, s. 1.

Det har visat sig att de priser som erhålls för akvareller, gouacher och pasteller tenderar att vara något högre än de som erhålls för teckningar och mycket lägre än de som betalas för olje- och temperamålningar. Akvareller, gouacher och pasteller bör därför klassificeras i en ny, separat kategori med ett gränsvärde om 30.000 ecu, vilket bör säkerställa att det för arbeten av större betydelse kommer att krävas en exportlicens medan någon ytterligare otillbörlig administrativ börda inte läggs på licensmyndigheterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilagan till rådets förordning (EEG) nr 3911/92 ändras på följande sätt:

a) I A skall

i) beskrivningen i 3. ersätts med:

"Tavlor och målningar, andra än de som omfattas av kategori 3A eller 4, som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst".

ii) ett nytt stycke 3A införs enligt följande:

"3.A Akvareller, gouacher och pasteller som utförts helt för hand i vilket material som helst."

iii) beskrivningen i 4. ersätts med följande:

Mosaiker som utförts helt för hand och som inte tillhör kategorierna 1 och 2 samt teckningar som utförts helt för hand på vilket underlag och i vilket material som helst".

b) I B skall

en ny kategori införas

"30.000

Ω 3A (Akvareller, gouacher och pasteller)".

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Den skall tillämpas från och med den 1 september 1995.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den ...

På rådets vägnar

Ordförande

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

95/0254 (COI)

om ändring av bilagan till rådets direktiv nr 93/7/EEG av den 15 mars 1993

om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium

**EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV**

med beaktande av Fördraget om upprättande av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Ekonomiska och Sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med det förfarande som avses i artikel 189b i fördraget, och

med beaktande av följande:

Enligt skilda konstnärliga traditioner inom gemenskapen anses akvareller, gouacher och pasteller omväxlande utgöra antingen målningar eller teckningar. Kategori 4 i bilagan till rådets direktiv nr 93/7/EEG om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium³ omfattar teckningar som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst, och kategori 3 omfattar tavlor och målningar som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst. De ekonomiska gränsvärden som gäller för dessa båda kategorier är olika. Detta kan medföra grava skillnader i behandlingen av akvareller, gouacher och pasteller inom den enda inre marknaden beroende på i vilken medlemsstat de befinner sig. Det är nödvändigt att för tillämpningen av detta direktiv besluta om i vilken kategori de skall klassificeras i syfte att säkerställa att samma ekonomiska gränsvärden tillämpas inom hela gemenskapen.

1 EGT nr C, ... 1995, s. ...

2 EGT nr C, ... 1995, s. ...

3 EGT nr L 74, 27.3.1993, s. 74.

Det har visat sig att de priser som erhålls för akvareller, gouacher och pasteller tenderar att vara något högre än de som erhålls för teckningar och mycket lägre än de som betalas för olje- och temperamålningar. Akvareller, gouacher och pasteller bör därför klassificeras i en ny, separat kategori med ett gränsvärde om 30.000 ecu, vilket bör säkerställa att arbeten av större betydelse som illegalt utförts från en medlemsstats territorium kan återföras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

"Bilagan till rådets direktiv nr 93/7/EEG ändras på följande sätt:

a) I A skall

i) beskrivningen i 3. ersättas med:

"Tavlor och målningar, andra än de som omfattas av kategori 3A eller 4, som utförts helt för hand, på vilket underlag och i vilket material som helst".

ii) ett nytt stycke 3A införs enligt följande:

"3.A Akvareller, gouacher och pasteller som utförts helt för hand i vilket material som helst."

iii) beskrivningen i 4. ersättas med följande:

Mosaiker som utförts helt för hand och som inte tillhör kategorierna 1 och 2 samt teckningar som utförts helt för hand på vilket underlag och i vilket material som helst".

b) I B skall

en ny kategori införas

"30.000

Ω 3 A (Akvareller, gouacher och pasteller)".

Artikel 2

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom sex månader efter dagen för dess antagande. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 3

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdad i Bryssel den...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

ISSN 1024-4506

KOM(95) 479 slutlig

DOKUMENT

SV

16

Katalognummer : CB-CO-95-520-SV-C

ISBN 92-77-94390-4

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg